

Asia: VM/1709/00.01.00.01/2016 VM098:00/2016

Lausuntopyyntö julkisen hallinnon tiedonhallinnan sääntelyn kehittämistä selvittäneen työryhmän raportista

Yleiset kommentit raportista

Yleiset kommentit raportista

Ulosotolla on laajat tiedonsaantioikeudet eri viranomaislähteistä täytäntöönpanon suorittamiseksi. Osa ulosoton tehtävistä on myös piilotetun omaisuuden etsimistä, jolla on tärkeä rooli harmaan talouden torjunnassa yhteistyöviranomaisten, esimerkiksi poliisin, Tullin ja verohallinnon kanssa. Valtakunnanvoudinvirasto pitää tärkeinä mietinnössä esitettyjä tavoitteita yhtenäistää ja yksinkertaistaa tiedonsaantia viranomaisen hallussa olevista tietoaineistoista ja asiakirjoista niiden säilytysmuodosta riippumatta.

Ulosottoon tarvittavan tiedon volyyymi on suuri. Rajapintojen avulla tapahtuvan tiedonluovuttamisen lisääntyminen auttaa ulosottoa jatkossa tuottamaan parempaa oikeusturvaa kustannustehokkaammin.

Kommentit raportin 5 luvusta

Kommentit osasta 5.1 Tiedonhallintaa koskevan sääntelyn soveltamisaloista

-

Kommentit osasta 5.2 Tiedonhallinnan suunnittelu ja kuvaaminen

-

Kommentit osasta 5.3 Tietoturvallisuus

-

Kommentit osasta 5.4 Tietoaineistojen muodostaminen ja vastuut

Ulosoton kannalta välttämättömät tiedot ovat usein salassa pidettäviä. Sikäli kuin raportissa on kyse erityisesti siitä, että erityislainsäädäntöä pyrittäisiin karsimaan ainakin niiden tilanteiden osalta, kun

toiselle viranomaiselle luovutettavat henkilötiedot eivät ole salassa pidettäviä, suunnitelmien vaikutukset ulosoton kannalta jäävät vielä avoimiksi.

Kommentit osasta 5.5 Tietojen ja tietojärjestelmien yhteentoimivuus

Ulosoton käytössä on erittäin laaja tietojärjestelmä, jota on kehitetty pitkään ulosoton tarpeisiin sopivaksi. Avoimen rajapintakuvauksen pakollisuutta suunniteltaessa lainsäätäjän on syytä varmistaa, ettei se johtaisi velvollisuuteen tehdä järjestelmään suhteettoman kalliita, perustavanlaatuisia muutoksia.

Kommentit osasta 5.6 Tietoaineistojen julkisuus ja salassapito

Mietinnön sivulta 105 alkaen kuvataan erityislakien ja julkisuuslain muodostamaa, välillä mutkikasta salassapitosäännösten kokonaisuutta. Julkisuuslain 24 § 1 momentin 23 kohdassa säädetään salassa pidettäviksi asiakirjat, jotka sisältävät tietoja henkilön vuosituloista tai kokonaisvarallisuudesta taikka tuen tai etuuden perusteena olevista tuloista ja varallisuudesta taikka jotka muutoin kuvaavat hänen taloudellista asemaansa, sekä ulosottoviranomaisen asiakirjat siltä osin kuin ne sisältävät sellaisia tietoja, jotka ulosottorekisteriin merkittyinä olisivat ulosottokaaren mukaan salaisia, sekä tiedot luonnollisesta henkilöstä ulosottovelallisena ja ulosottoselvitys. Toisaalta ulosottokaaren 1 luvun 30 §:n mukaan ulosottorekisteriin talletetut tiedot, joista voidaan antaa 31 §:n 1 momentissa tarkoitettu todistus, ovat julkisia, ja muut rekisterin tiedot salassa pidettäviä.

Ulosoton julkisissa tiedoissa voi usein olla ensivaiheen tietoa ihmisen ylivelkaantumisesta. Ylivelkaantuminen voi olla havaittavissa ulosoton tiedoista jo ennen, kuin velallinen on saanut maksuhäiriömerkintöjä luottotietorekisteriin. Lienee ennakoitavissa, että kun rajapintojen käyttö lisääntyy, ulosoton julkisiin tietoihin kohdistuu entistä moninaisempaa kiinnostusta.

Ulosottokaaren 1 luvun 30-31 §:ssä säädetty tietojen julkisuus on poikkeus julkisuuslain 24.1 § 23 kohdan salassapitoon ihmisen taloudellista asemaa koskevista tiedoista. Esityksestä ei ilmene, olisiko tarkoituksena helpottaa myös näiden tietojen saatavuutta. Ulosottorekisteristä annettavan todistuksen julkisuuden ratio ja oikeasuhtaisuus tulee arvioida uudelleen, jos sen käytännön saavutettavuus tulee merkittävästi kasvamaan. Suoraan vastaanottajan tietojärjestelmään siirtyvät ulosoton julkiset tiedot olisivat kiinnostavia esimerkiksi ihmisen profiloinnin kannalta. Vaikeita rajanvetotilanteita voi syntyä liittyen siihen, onko luovutusta pyytävällä taholla henkilötietojen suoja koskevan lainsäädännön mukaan oikeus käsitellä tietoja, vaikka ne julkisia ovatkin. Valtakunnanvoudinviraston näkemyksen mukaan lainsäätäjän tulee mahdollisia säädösmuutoksia valmistellessaan ottaa kantaa tähän kysymykseen erikseen tietosuoja-asetuksen 86 artiklan viittaamalla tavalla. Valtakunnanvoudinviraston käsityksen mukaan ulosottorekisteristä annettavia otteita ei julkisuudesta huolimatta olisi oikeasuhtaista käyttää kehitys- ja innovaatio toimintaan.

Kommentit osasta 5.7 Tiedonsaanti asiakirjoista ja tietoaineistoista

-

Kommentit osasta 5.8 Tietoaineistojen säilyttäminen ja arkistointi

-

Kommentit osasta 5.9 Tietohallinnon ja tiedonhallinnan ohjaus

-

Kommentit muutosehdotusten priorisoinnista

Mitä muutosehdotuksia olisi mielestänne priorisoitava valmistelussa?

-

Muut tarpeelliset toimenpiteet

Millä muilla toimenpiteillä, lainsäädännön uudistamisen lisäksi, katsotte olevan merkitystä julkisen hallinnon tiedonhallinnan kehittämisessä?

-

Työryhmän ehdotusten vaikutukset

Yleiset kommentit vaikutuksista

-

Taloudelliset vaikutukset

-

Vaikutukset viranomaisten toimintaan

-

Yhteiskunnalliset vaikutukset

-

Järvinen Johanna
Valtakunnanvoudinvirasto